

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! Secundaire school De Beuk Aalter te AALTER

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 43042

Instelling GO! Secundaire school De Beuk Aalter

Directeur Niki VAN COMPERNOLLE

Adres Stationsstraat 128 - 9880 AALTER

Telefoon 09-374.12.15

E-mail info@campusdebeuk.be

Website <http://www.campusdebeuk.be>

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Deinze-Tielt-Waregem

Adres Polderdreef 42 - 9840 DE PINTE

Scholengemeenschap SG Aalter-Deinze-Tielt-Waregem

Adres Polderdreef 42 - 9840 DE PINTE

CLB GO! CLB Deinze-Eeklo

Adres Eikelstraat 42 - 9900 EEKLO

Dagen van het doorlichtingsbezoek 13-03-2017, 14-03-2017, 15-03-2017, 16-03-2017, 17-03-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 17-03-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 02-05-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Jean-Luc WITTEVRONGEL

Teamleden Olivier DOUVERE

Externe deskundige(n) Herman ROS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	8
3.1.1.2 Natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom en wetenschappelijk werk in de basisopties Moderne-wetenschappen en Latijn (leerplannen 2010/004 en 2011/002)	10
3.1.1.3 Plastische opvoeding in de eerste graad A-stroom en B-stroom en in de tweede graad tso in de studierichting Sociale technische wetenschappen (leerplannen 2003/060, 2003/063 en 2002/102).	12
3.1.1.4 Project algemene vakken (PAV) in de tweede graad bso in de studierichtingen Hout, Basismechanica en Verzorging-voeding (leerplan 2012/017)	14
3.1.1.5 Frans in de A-stroom en de tweede graad tso in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplan 2010/002 en 2012/025)	17
3.1.1.6 Chemie in aso tweede graad in de studierichtingen Humane wetenschappen en Latijn (leerplan D/2012/006)	19
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	20
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	21
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	22
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	23
4.1 Evaluatiepraktijk	23
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	26
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	28
6.1 Wat doet de school goed?	28
6.2 Wat kan de school verbeteren?	28
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	29
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	29

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

GO!Secundaire school De Beuk te Aalter situeert zich in het stadscentrum. Naast een eerste graad met een A- en B-stroom omvat het onderwijsaanbod een tweede graad met studierichtingen binnen het aso, tso en bso. Binnen aso is er een aanbod in Humane wetenschappen, Latijn en Wetenschappen. In het bso heeft de school de studierichtingen Hout, Basismechanica en Verzorging-voeding binnen het studiegebied Personenzorg. In het tso biedt het binnen het studiegebied Personenzorg de studierichting Sociale en technische wetenschappen aan.

De school deelt de campus met de basisschool De Beuk. De gebouwen zijn gelegen in een groene oase op wandelafstand van het station. Een aantal gebouwen ogen gedateerd, maar blijven bruikbaar door het goede onderhoud. Op middellange termijn plant de school een uitbreiding om enerzijds een aantal lokalen actueler te kunnen inrichten, anderzijds om een volwaardige derde graad uit te bouwen.

De kleinschaligheid van de school weerspiegelt zich in het gemoedelijk en zorgende karakter. De keuze van de ouders voor deze school gebeurt bewust. De tevredenheid van ouders en leerlingen is groot. De school maakt haar visie, die sterk gebaseerd is op welbevinden en participatie, waar.

Het erkenningsonderzoek laat zien dat de school de onderwijsreglementering goed respecteert en dat ze aandacht schenkt aan de erkenningsvoorwaarde 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. Het erkenningsonderzoek kwam verder tot stand op basis van een representatief staal van het onderwijsaanbod. Voor Project algemene vakken (PAV) in de tweede graad bso in de studierichtingen Hout, Basismechanica en Verzorging-voeding voldoet de leerplanrealisatie. Dit is ook het geval voor Frans in de A-stroom. Voor Frans in de tweede graad tso in de studierichting Sociale en technische wetenschappen is de leerplanrealisatie zeer kwaliteitsvol. Chemie in aso tweede graad in de studierichtingen Humane wetenschappen en Latijn en Natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom, en wetenschappelijk werk in de basisopties Moderne-wetenschappen en Latijn volgen het leerplan. Ook voor plastische opvoeding in de eerste graad A-stroom en B-stroom en in de tweede graad tso in de studierichting Sociale technische wetenschappen bereiken de leerlingen voldoende de leerplandoelstellingen. De vakoverschrijdende eindtermen krijgen een kwaliteitsvolle invulling via projecten en in meerdere vakken.

Het kwaliteitsonderzoek wijst uit dat de school een duidelijk beleid uitstippelde voor de evaluatiepraktijk. Een heldere visie en de gerichte ondersteuning helpen het lerarenteam om de evaluatiepraktijk uit te werken. Het doelenrapport voor de vakken met permanente evaluatie blijkt een effectief instrument te zijn, zowel voor de beoordelende leraar als de leerling en de ouders, die een duidelijk groeitraject onder ogen krijgen. Deze beweging is nog niet overgenomen voor de vakken die een beoordeling met punten krijgen. De verantwoordelijkheid voor de gerichtheid op de leerplandoelen ligt bij de vakgroepen. In de praktijk blijken er echter kwaliteitsverschillen te bestaan tussen de vakken en leraren. Niet elke vakgroep of leraar hecht evenveel belang aan de analyse van de leerlingenresultaten om de eigen les- of evaluatiepraktijk bij te sturen.

Het algemeen beleid van de school toont een degelijk beleidsvoerend vermogen. Het schoolwerkplan vloeit voort uit de gezamenlijk ontwikkelde visie. Deze visie bepaalt sterk de richting die de school uit wil, is gedragen door zo goed als heel het schoolteam en is merkbaar tot op de klasvloer. Beslissingen komen tot stand in overleg met alle betrokkenen. De communicatie verloopt via diverse kanalen en is duidelijk. De schoolleiding slaagt er goed in om het hele schoolteam te inspireren, te motiveren en te stimuleren. De directie kan de kwaliteitszorg nog versterken door deze meer systematisch te benaderen en dieper te laten doordringen in de vakgroepwerking.

De school respecteert de onderwijsreglementering en schenkt voldoende aandacht aan de erkenningsvoorwaarde 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. Bijgevolg formuleert de inspectie een gunstig advies.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	Frans, natuurwetenschappen, plastische opvoeding	
Graad 1 B	plastische opvoeding	
Graad 1 Hout - Metaal	plastische opvoeding	
Graad 1 Latijn	Frans, natuurwetenschappen, plastische opvoeding	wetenschappelijk werk
Graad 1 Mode - Verzorging-voeding	plastische opvoeding	
Graad 1 Moderne wetenschappen	Frans, natuurwetenschappen, plastische opvoeding	wetenschappelijk werk
Graad 1 Sociale en technische vorming	Frans, natuurwetenschappen, plastische opvoeding	
Graad 2 ASO Humane wetenschappen	chemie	
Graad 2 ASO Latijn	chemie	
Graad 2 BSO Hout	project algemene vakken	
Graad 2 BSO Basismechanica	project algemene vakken	
Graad 2 BSO Verzorging-voeding	project algemene vakken	
Graad 2 TSO Sociale en technische wetenschappen	Frans, plastische opvoeding	

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid	De school is na een veeleer impliciete aanpak op het einde van het schooljaar 2014-2015 overgestapt naar een meer planmatig implementatiebeleid. De manier waarop de ze de VOET wil nastreven sluit nauw aan bij haar visie op activerende leermethodes. Het beleid verwacht dat de VOET in de eerste plaats zo veel mogelijk binnen de vakken worden nagestreefd. Om dit te ondersteunen en in te kunnen spelen op actuele noden, organiseert de school ook een aantal projecten. Binnen deze projecten wil ze ook de VOET nastreven die niet aan bod komen tijdens de lessen. Met een inventarisatie gaat de school op zoek naar eventuele hiaten in het aanbod binnen de vakken. Op basis hiervan wil ze doelgericht acties ondernemen om de hiaten weg te werken.
Doelgerichtheid	
Ondersteuning	De directeur coördineert in samenwerking met een ondersteunende werkgroep de VOET-werking op school. De werkgroep treedt stimulerend en faciliterend op. Daarnaast neemt een aantal personeelsleden op basis van hun expertise verantwoordelijkheid op bij het organiseren van bepaalde projecten.

De school investeert in de communicatie over VOET en zorgt ervoor dat haar visie en aanpak bij de leraren gekend zijn. Ze maakt gebruik van een aantal communicatiekanalen om het draagvlak voor de VOET- werking te vergroten zoals de algemene vergaderingen en het elektronische platform. De school ontwikkelde een instrument om het nastreven van de VOET kwaliteitsvol te inventariseren.

Doeltreffendheid	De inventarisatie leidt tot een kwantitatieve en kwalitatieve screening. De school is nog op zoek naar een meer geschikte methode om de effecten van de nagestreefde VOET in kaart te brengen. De leerlingen worden weinig betrokken bij deze evaluatie. De school stuurt haar VOET-werking geregeld bij. Ze analyseert hiervoor jaarlijks de VOET-inventaris en heeft een aantal vastgestelde hiaten al kunnen omzetten in doelgerichte acties. Omdat de school recentelijk haar aanpak geoptimaliseerd heeft, zijn nog niet alle VOET in kaart gebracht. De school beschikt momenteel daardoor niet over een volledig beeld over de effectief nagestreefde VOET. De expliciete aandacht voor de relatie tussen de eindtermen van de contexten en de stam is veeleer beperkt. Toch werkt de school impliciet aan vele eindtermen van de stam omdat het deel uitmaakt van de schoolcultuur.
Ontwikkeling	Er zijn enkele professionaliseringsinitiatieven die vooral betrekking hebben op de algemene aanpak van VOET. De school deed voor de uitwerking van haar VOET-beleid een beroep op de pedagogische begeleiding. Voor de inhoudelijke invulling van de VOET vertrouwt de schoolleiding vooral op de deskundigheid en de interesse van de personeelsleden. De professionaliseringsnoden voor VOET zijn weinig in kaart gebracht.
Uitvoering Mentale gezondheid	De meerderheid van de eindtermen worden met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. De mentale gezondheid van de leerlingen is vanuit de schoolvisie en het gezondheidsbeleid een belangrijke pijler in de schoolwerking. De school organiseert een schoolbreed project dat bijdraagt tot het nastreven van de eindtermen over het omgaan met emoties en problemen en met taakbelasting en stressvolle situaties. De school nam ook een aantal initiatieven voor de vermindering van taakbelasting en stress. Om de VOET over weerbaarheid invulling te geven, organiseert de school onder andere een project rond het gebruik van genotsmiddelen en gameverslaving. In de diverse projecten en verschillende vakken leren de leerlingen omgaan met kunst en cultuur om zichzelf uit te drukken. Het nastreven van de VOET over het omgaan met de eigen ontwikkeling en met relaties komt minder doelgericht aan bod in de eerste en tweede graad.
Leren leren	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Volgens de school behoort leren leren tot haar kerntaak. De eindtermen worden daarom geconcretiseerd in de vakken. Verspreid over de vakken komen in het overzicht van de school vrijwel alle eindtermen aan bod. Tijdens de doorlichting bleek dat het geheel soms samenhang en gelijkgerichtheid mist. Het kwaliteitsvol nastreven van de VOET leren leren verschilt per vakgroep en per leraar. De eindtermen over studie- en beroepskeuzebekwaamheid komen ook nog niet systematisch bij alle leerlingen aan bod.

3.1.1.2 Natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom en wetenschappelijk werk in de basisopties Moderne-wetenschappen en Latijn (leerplannen 2010/004 en 2011/002)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden evenwichtig, op een gepast beheersingsniveau en met veel aandacht voor het onderzoekend leren gerealiseerd.

Onderwijsaanbod De leerplandoelstellingen worden over het algemeen volledig, evenwichtig en op een gepast beheersingsniveau aangeboden. De algemene doelstellingen over wetenschappelijke vaardigheden en over wetenschap en samenleving staan bij beide vakken centraal in het aanbod. Bij heel wat leerstofonderdelen van zowel de levende als niet-levende natuur voeren de leerlingen in groepjes experimenten uit. Ze leren hierbij een onderzoeksvraag hanteren, gericht waarnemen en hun resultaten weergeven in een tabel of grafiek. De leerlingen leren correct grootheden en eenheden toepassen. Het zelf formuleren van onderzoeksvragen met bijhorende hypothese komt minder aan bod. Tijdens de biotoopstudie hanteren de leerlingen determineerkaarten en voeren ze enkele metingen uit. Ze maken tijdens de lessen natuurwetenschappen ook kennis met microscopie door een eenvoudig preparaat te maken en de microscoop correct te leren gebruiken.

De leraren verbinden geregeld de wetenschappelijke concepten met de leefwereld van de leerlingen. De leerlingen maken voor beide vakken voldoende Informatieopdrachten die bijdragen tot de realisatie van de algemene doelstellingen over wetenschap en samenleving.

Uitrusting De lessen vinden plaats in het laboratorium. De minimaal vereiste leermiddelen zijn aanwezig. Sommige leermiddelen en de infrastructuur zijn echter verouderd.

ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Het laboratorium beschikt over een computer met internetaansluiting. De leerlingen gebruiken zelf ICT-hulpmiddelen om gericht informatie te verzamelen en te verwerken

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Voor natuurwetenschappen komen de aangeboden leerinhouden voldoende aan bod in de leerlingenevaluatie. De vraagstelling bij de toetsen en examens is contextrijk en voldoende visueel ondersteund. Sommige opgaven zijn weinig gericht op de leerplandoelstellingen. De vraagstelling peilt bij deze opgaven niet naar het gewenste beheersingsniveau van het leerplan. Het letterlijke hergebruik van sommige vragen en oefeningen uit het cursusmateriaal op de toetsen en examens weegt op de validiteit. De algemene doelstellingen over wetenschappelijke vaardigheden worden weinig opgenomen in de evaluatiepraktijk, alhoewel het leerplan daar wel op aandringt.

Voor wetenschappelijk werk opteert de school voor permanente evaluatie. Sommige opdrachten worden echter niet opgenomen in de evaluatie. De evaluaties van de verschillende opdrachten staan ook los van elkaar. De vorderingen van de leerlingen doorheen het schooljaar worden immers weinig in kaart gebracht. De evaluatie van de informatieopdrachten en de leerlingenproeven gebeurt met observatieschalen. De bijhorende criteria zijn transparant, maar zijn voor de beoordeling van de leerlingenproeven niet voldoende afgestemd op de algemene doelstellingen over wetenschappelijke vaardigheden.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

De lessen verlopen in een aangenaam en stimulerend leerklimaat. In de lessen natuurwetenschappen worden de leergesprekken geregeld afgewisseld met activerende werkvormen, die de leerinhouden goed doen beklijven. Tijdens de lessen wetenschappelijk werk staat het ervarings- en toepassingsgericht leren centraal. Hierdoor krijgen de leerlingen veel kansen om in interactie te gaan met elkaar. De lesopbouw en het cursusmateriaal van beide vakken zijn gestructureerd en afgestemd op de leerplandoelstellingen. De leerlingen beschikken voor natuurwetenschappen na ieder hoofdstuk over een leerstofoverzicht.

De gecorrigeerde taken en toetsen van natuurwetenschappen worden systematisch klassikaal besproken. De leerlingen verbeteren deze echter niet altijd om voldoende inzicht te krijgen in hun fouten. De leerlingen met tekorten worden opgevolgd en krijgen remediëring aangepast aan hun noden. Ook buiten de lessen kunnen de leerlingen met vragen bij de leraren terecht.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

Tussen de leraren wetenschappen heerst een grote collegialiteit. Ze overleggen veel informeel. Tijdens de formele vergaderingen maken de leraren praktische en organisatorische afspraken. Er is overleg met de leraar natuurwetenschappen om het aanbod van wetenschappelijk werk vorm te geven. Dit is niet het geval voor de afstemming met het vak techniek.

Recentelijk is de school gestart met een overkoepelend formeel overleg wetenschappen. De leraren beseffen dat het diepgaander bespreken van pedagogische-didactische thema's noodzakelijk is om de kwaliteit van de leerplanrealisatie te verhogen.

3.1.1.3 Plastische opvoeding in de eerste graad A-stroom en B-stroom en in de tweede graad tso in de studierichting Sociale technische wetenschappen (leerplannen 2003/060, 2003/063 en 2002/102).

Voldoet

De leerplanrealisatie voldoet. De leerlingen ontwikkelen een esthetisch gevoel. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod Het lerarenteam streeft er naar om het esthetisch gevoel bij de leerlingen aan te wakkeren. De opdrachten gaan vergezeld van werkbladen met een korte toelichting van de opdracht, een stappenplan en een evaluatiefiche.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Ze zijn geïnspireerd op de actualiteit of de leefwereld van de leerlingen. De leraren leggen hierbij cultuurhistorische verbanden. Het onderzoekend gedeelte voor de leerlingen beperkt zich voornamelijk tot het verzamelen van documentatie. Klassikaal gebeurt vervolgens een analyse van de gebruikte beeldtaal naar onder andere vorm, kleurgebruik en dimensie.

De leraren zorgen ervoor dat materie en techniek wisselen per opdracht. De leerlingen passen die aangeleerde technieken toe bij het uitwerken van de opdracht. Dit verengt soms de mogelijkheid tot experiment. De leerlingen krijgen wel voldoende ruimte om zich individueel artistiek-creatief te uiten, wat zichtbaar is in de diversiteit van de leerlingenwerken.

De leraren hebben ook oog voor de vakgebonden attitudes. Dit weerspiegelt zich onder meer in de vlotte klasorganisatie en het grote onderlinge respect en behulpzaamheid. In de klassikale besprekingen ontwikkelen de leerlingen hun vermogen om werken van medeleerlingen te analyseren, te bespreken en te becommentariëren, met respect voor eenieders persoonlijkheid.

Uitrusting De klassen zijn ruim en er is voldoende daglicht en kunstlicht om goed waar te nemen en te werken. Er zijn voldoende tafels en samen met de leerlingen kunnen de leraren de klasopstelling vlot wijzigen volgens de noden van de opdracht. Er is ruimte om leerlingenwerken te laten drogen of uit te stallen. De klaslokalen stralen de identiteit van het vak uit.

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De leerlingen beschikken over voldoende materiaal. De leraren schakelen ICT voornamelijk in bij de introductie van de opdrachten. Doordat er slechts één computer in het klaslokaal aanwezig is, beperkt dit het gebruik ervan door de leerlingen.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

In de werkbladen met de opdrachten krijgen de leerlingen een stappenplan aangereikt (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren en reflecteren - OVUR). In het onderdeel oriënteren dienen de leerlingen zelf expliciet na te gaan welke doelstellingen ze dienen te bereiken. Op het werkblad vinden de leerlingen ook een evaluatiefiche terug. Dit vormt de basis voor de beoordeling. De leraren hanteren dit wel op verschillende wijze. Enerzijds gebruikt een deel van de leraren dit om de leerlingen via zelfevaluatie te laten reflecteren over hun handelen en het bereikte resultaat, waarna ze hun eigen appreciatie ernaast zetten. Anderzijds vormen deze criteria voor sommige leraren een leidraad bij hun beoordeling, die ze in eigen documenten bijhouden.

De evaluatiecriteria zijn geformuleerd in leerdoelen en sluiten zo aan bij de rapportering, die ook via doelrapporten gebeurt. De vertaling van de leerplandoelstellingen uit het leerplan naar de evaluatiecriteria voldoet. In de communicatie naar de ouders toe blijken ze echter niet altijd even transparant.

Bij het beoordelen via doelen komen zowel het proces als het product evenwichtig aan bod. Er is ook voldoende ruimte om de vakattitudes in kaart te brengen. Peerevaluatie en klasbesprekingen geven de leerlingen een breder zicht mee over de verschillende aspecten de beoordeling. Dit past mee in het onderdeel reflecteren van het OVUR-schema.

De rapportering is positief geformuleerd. Het remediërend aspect ervan is beperkt. Dit nemen de leraren vooral op in het feedbackgesprek met de leerlingen.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

De sfeer in de klas is aangenaam. De communicatie tussen de leerlingen onderling en met de leraren is open en vriendelijk. Toch weten de leraren hun klas goed aan te sturen. Diezelfde laagdrempeligheid is terug te vinden in de communicatie met de ouders, die vlot contact opnemen met de leraren om bijvoorbeeld advies te krijgen over de studieloopbaan van hun kinderen.

De lessen verlopen goed georganiseerd. De leerlingen weten waar al het materiaal staat en helpen op het einde van de les mee opruimen, waardoor de beschikbare lestijd optimaal benut wordt. De directie waakt erover om waar mogelijk de lessen in blokuren te laten verlopen.

Het lerarenteam is bij het begin van het schooljaar goed gedocumenteerd over de beginsituatie. Via dossiers kennen ze de mogelijkheden en eventuele beperkingen van hun leerlingen. Op klassenraden vullen zij en hun collega's dit verder aan. Zij stimuleren de leerlingen om zelfstandig zo veel mogelijk te realiseren. Pas daarna passen ze de opdracht aan, schakelen ze klasgenoten in of grijpen zelf in om een achterophinkende leerling bij te werken.

De leerlingen bewaren hun werkbladen en een aantal realisaties in een leerlingenwerkmap. Hierin zijn echter weinig sporen van experiment en oefening terug te vinden. Dit vermindert de waarde van dit document bij het reflecteren over het gelopen proces.

In de klas werken de leerlingen met een begrippenlijst. De integratie daarvan in het leerproces is nog niet optimaal.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De leraren hebben veelvuldig informeel en formeel overleg. De vakverslagen getuigen zowel van praktisch-organisatorische agendapunten als van agogisch-didactische aangelegenheden. De vakgroep schenkt ruim aandacht aan leerplanstudie. Het zoeken naar een passende manier van evalueren toont dit aan. Dit zoekproces is nog niet voltooid. Via een vakdossier evalueren de leraren jaarlijks hun werking en schaven ze die bij waar nodig.

Het lerarenteam toont een grote vakbekwaamheid en schoolt zich vlot en regelmatig bij.

3.1.1.4 Project algemene vakken (PAV) in de tweede graad bso in de studierichtingen Hout, Basismechanica en Verzorging-voeding (leerplan 2012/017)

Voldoet

Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk sluiten voldoende aan bij de leerplandoelen, die door de meeste leerlingen op het verwachte beheersingsniveau worden bereikt.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De leerplandoelen vormen expliciet het uitgangspunt van het onderwijsaanbod. Het is gebaseerd op maatschappelijk relevante thema's die aansluiten bij de leefwereld van de leerlingen en die een aantal contexten van de vakoverschrijdende eindtermen dekken. De leerlingen hebben inspraak bij de keuze van de thema's. Bij elk thema worden de nagestreefde doelstellingen per leerplancluster vermeld. Soms zit er wat ruis op de koppeling tussen bepaalde leerinhouden en de doelstelling die de leraren ermee willen bereiken.

In de thema's worden de leerplandoelen functioneel geïntegreerd, al verschilt het evenwicht tussen de verschillende leerplanclusters van leraar tot leraar. De taalvaardigheden zijn doorgaans doelgericht opgebouwd rond de pijlers lees-, schrijf-, luister-, spreek- en gespreksvaardigheden. Genietend lezen wordt gepromoot aan de hand van een leesportfolio. In enkele thema's overweegt een invuldidactiek die een beperkt effect sorteert op de ontwikkeling van de taalvaardigheden.

Tijd- en ruimtebewustzijn komt aan bod bij opdrachten over de actualiteit en bij de behandeling van actuele en historische gebeurtenissen die geografisch en maatschappelijk gesitueerd worden. Hierbij is er echter weinig aandacht voor maatschappelijk voorzieningen in de eigen regio. De organisatiebekwaamheid komt voldoende aan bod, onder meer tijdens zelfstandig werk en opdrachten in groepsverband, maar het OVUR-principe is nog niet structureel ingebed in de verwerking van de opdrachten. Vooral de reflectiefase blijft daarbij achterwege. Via gerichte observatie is wel veel aandacht voor de organisatie van het eigen leven.

In de thema's zijn ook opdrachten verwerkt waarbij de leerlingen gebruik moeten maken van de informatie- en communicatietechnologie. De afwezigheid van voldoende computers in de PAV-klas zelf verhindert echter het occasioneel ad hoc toepassen van ICT-mogelijkheden. Bij het instrumenteel ICT-gebruik komt de opmaak van tabellen en berekeningen met een rekenblad weinig aan bod.

De integratie van de functionele rekenvaardigheid in de thema's verschilt naargelang van de leraar zowel wat het volume als de complexiteit van de opdrachten betreft. Deze leerplancluster is taxonomisch niet planmatig opgebouwd.

Het domein 'samenleving en wetenschap' is aanwezig in het aanbod, maar de benaderingswijze is doorgaans te abstract-theoretisch. De transfer naar de eigen leefomgeving en het persoonlijk gedrag van de leerlingen komt hierdoor moeilijker tot stand.

De behandelde thema's worden zelden onderbouwd met ervaringsgerichte activiteiten buiten de klascontext. Ook de afstemming op het studierichtingsprofiel van het specifiek gedeelte is veeleer beperkt.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie bestrijkt op representatieve wijze het geheel van de leerplandoelen, die expliciet aan de opdrachten gekoppeld worden. De doelgerichte afstemming van de evaluatie op de leerplandoelen wordt in de hand gewerkt door de rapportering via een doelenrapport. De leraren beoordelen in alle opdrachten het beheersingsniveau van één of meerdere leerplandoelen op een schaal van vier. Ze hebben daarvoor de leerplandoelen hertaald naar een voor leerlingen en ouders te begrijpen taalniveau. Meestal is er een duidelijke link tussen de vraagstelling en de geëvalueerde doelstelling, maar soms stemt de koppeling niet helemaal overeen met wat met de doelstelling eigenlijk beoogd wordt.

De evaluatie is niet altijd evenwichtig gespreid over de leerplanclusters. Over de weging tussen de leerplanclusters zijn er nog geen afspraken, wat leidt tot onderlinge verschillen in het gewicht van de leerplancomponenten in de evaluatie.

De frequente toetsing draagt bij tot de betrouwbaarheid van de evaluatie en de beoordeling is transparant. Duidelijke instructies ondersteunen de leerlingen bij de uitvoering van opdrachten. De vraagstelling is in een beperkt aantal gevallen niet eenduidig, wat dan leidt tot een inconsistente scoring.

Rapporteringspraktijk
Leerondersteunend
Transparantie

De doelenrapporten geven een overzichtelijk beeld van de leervorderingen per leerplancluster. Vakspecifieke criteria onderbouwen een transparante attitudebeoordeling.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leerlinggerichte schoolvisie krijgt haar verlengde in een klaspraktijk die gericht is op het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen. In het veilig en emancipatorisch pedagogisch klimaat krijgen de leerlingen veel participatiekansen aan de hand van gevarieerde werkvormen.

De themabundels zijn doorgaans aantrekkelijk gelay-out, al zijn er onderlinge verschillen afhankelijk van hun auteur. Wat ontbreekt is een consistente structuur op basis van het OVUR-principe. OVUR is als werkmethode nog niet systematisch ingebed in het PAV-onderwijs.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Al de vereiste uitrusting is aanwezig in de school, maar niet binnen handbereik. Het ontbreken van een PAV-lokaal noopt de leraren ertoe hun lessen te organiseren in functie van de beschikbaarheid van de leermiddelen. De leraren gaan echter zeer flexibel om met deze handicap en zetten de uitrusting zo adequaat mogelijk in om de leerplandoelen te realiseren.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

De onderwijsorganisatie ondersteunt de leerplanrealisatie door de vorming van kleine lesgroepen. Dit brengt echter ook klassplitsingen met zich mee die de afstemming op het specifiek gedeelte van de studierichtingen bemoeilijken. Door de lesopdrachten te verdelen over twee leraren is een intensieve coördinatie tussen beide leraren onontbeerlijk. Die is echter nog niet diepgaand genoeg om de gelijkgerichtheid te garanderen.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

In vergelijking met vorig schooljaar heeft de vakgroep veel progressie gemaakt. Een nieuwe dynamiek heeft geleid tot intensere professionele samenwerking. De uitwerking van een doelenlijst voor het doelenrapport heeft de leraren expliciet gericht op de leerplandoelstellingen. Aan de hand van een kruistabel bewaken zij de leerplanrealisatie. Toch blijft er nog een grote marge voor meer gelijkgerichtheid, onder meer wat betreft de opbouw en de verzorgingsaspecten van de themabundels en het naleven van de afspraken over evaluatie (bijv. de frequentie van de toetsing).

Hun enthousiasme en de openheid voor externe ondersteuning laten verhopen dat de vakgroep de vastgestelde werkpunten ter harte neemt.

3.1.1.5 Frans in de A-stroom en de tweede graad tso in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplan 2010/002 en 2012/025)

Voldoet

Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn voldoende afgestemd op de leerplandoelen en de meerderheid van de leerlingen bereikt het verwachte beheersingsniveau.

Onderwijsaanbod De overwegend communicatieve aanpak resulteert in een voldoende leerplanrealisatie. De leerplandoelen worden op een goed niveau gerealiseerd met evenwichtige aandacht voor de vaardigheden, die over het algemeen geïntegreerd aan bod komen. De doelstellingen binnen de grammaticale en lexicale component worden ondergeschikt gemaakt aan de communicatieve doelstellingen. De functionele integratie van kennis en vaardigheden is echter nog van recente datum. In de A-stroom was hiervoor een inhaalbeweging nodig. In de tweede graad tso is het onderwijsaanbod transparant gekoppeld aan de leerplandoelstellingen. Eventuele hiaten worden opgespoord en bijgestuurd.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De luistervaardigheid komt voldoende aan bod door het consequent gebruik van het Frans als instructietaal enerzijds en het aanbod van authentiek luistermateriaal anderzijds. Het vlotte en verzorgde taalgebruik van de leraren zorgt ervoor dat de lessen een permanente oefening worden in het begrijpen van de gesproken taal. Daarbij leren de leerlingen de 'langage de classe' gebruiken. Als onderdeel van de leesvaardigheid is er veel aandacht voor huislectuur.

De doelen m.b.t. spreken en schrijven worden gerealiseerd aan de hand van gevarieerde opdrachten.

De interculturele component van het leerplan komt onder meer aan bod naar aanleiding van studie-uitstappen en uitwisselingen. Zo komen de leerlingen op authentieke wijze in contact met de Franse taal en cultuur.

Evaluatiepraktijk Wat de examens betreft, berust de evaluatie op een getrapte verhouding tussen kennis en vaardigheden, waarbij de vaardigheden progressief een groter gewicht krijgen. De verhouding tussen de vaardigheden onderling blijft constant.

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

Voor dagelijks werk is de evaluatie in de tweede graad tso evenwichtig gespreid over de leerplancomponenten. De vaardigheden komen aan bod met een goede variatie aan tekstsoorten. In de A-stroom weegt de kenniscomponent substantieel zwaarder door en worden sommige vaardigheden (bijv. de luistervaardigheid) heel beperkt geëvalueerd. Zowel in de A-stroom als in de tweede graad waarborgt een frequente toetsing de betrouwbaarheid van de evaluatie.

De kennistoetsing bevindt zich nog overwegend op het reproductieve niveau. In de tweede graad tso is er al een evolutie naar het transfeerniveau en een bescheiden aanzet tot het communicatief-creatief niveau.

De evaluatie van de spreek- en schrijfvaardigheid wordt transparant gemaakt door het gebruik van scoringswijzers. De beoordelingscriteria in de A-stroom zijn overwegend globaal. In de tweede graad tso worden analytische evaluatieschema's gebruikt met adequate criteria. De opdrachten worden omschreven aan de hand van duidelijke consignes.

De resultaten voor dagelijks werk wordt overzichtelijk bijgehouden in repertoria. Verder worden de leerlingen ondersteund met verzorgd gelay-oute examens met beeldmateriaal en authentieke documenten.

De evaluatie wordt verbreed met de beoordeling van vakspecifieke attitudes en zelf- en peerevaluatie door de leerlingen. De leerlingresultaten van de tweede graad tso worden geanalyseerd met het oog op eventuele bijsturingen van het leer- en onderwijsproces.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De lessen verlopen in een veilig en motiverend leerklimaat. Gevarieerde werkvormen stimuleren de actieve deelname van de leerlingen aan de lessen.

De leraren ondersteunen de leerlingen in hun leerproces, onder meer aan de hand van duidelijke vakafspraken, herhalingsbundels, taalfiches en inhaallessen. Begeleid zelfstandig werk stimuleert de leerautonomie van de leerlingen.

Het bijhouden van een taalportfolio en het schrijven van een reflectieverslag door de leerlingen in de tweede graad tso verdient een bredere toepassing.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De uitrusting voldoet aan de minimale materiële vereisten van het leerplan, maar is zeker niet riant. Het ontbreken van een vaklokaal belemmert het creëren van een rijke leeromgeving. De leermiddelen die ter beschikking staan, worden adequaat ingezet.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De vakgroep is klein, mist wederzijdse expertise-uitwisseling en ontwikkelt zich aan verschillende snelheden. De op gang gekomen professionele samenwerking met de vakgroep Engels genereert wel kruisbestuivende inzichten. Er is geen structureel overleg met het basisonderwijs over de samenhang van het curriculum Frans tussen beide onderwijsniveaus.

Bij de opbouw van expertise staat de vakgroep open voor externe ondersteuning. De leraren volgen frequent nascholing. De grootste behoefte daarbij is expertise-opbouw in verband met taaltaken.

3.1.1.6 Chemie in aso tweede graad in de studierichtingen Humane wetenschappen en Latijn (leerplan D/2012/006)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende gerealiseerd. Het aanbod is volledig en evenwichtig.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De leerlingen krijgen de vakinhoudelijke leerplandoelstellingen over het algemeen volledig, voldoende evenwichtig en op een gepast beheersingsniveau aangeboden.
	De leerlingen voeren het aantal verplichte leerlingenproeven uit. Ze leren rapporteren over hun metingen en proefresultaten met gebruik van correcte wetenschappelijke terminologie. Het doel van een experiment wordt meestal niet met een onderzoeksvraag verwoord. De leerlingen reflecteren minder over de uitvoering en de omstandigheden van een experiment. Ze leren zelden hun eigen denkbeelden te verwoorden en deze te confronteren met bijvoorbeeld de resultaten van het onderzoek.
	De twee informatieopdrachten dragen bij tot de realisatie van de algemene doelstellingen over wetenschap en samenleving. Tijdens de lessen komen deze doelstellingen veeleer impliciet aan bod.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De lessen vinden plaats in het laboratorium. De minimaal vereiste leermiddelen zijn aanwezig. Sommige leermiddelen en de infrastructuur zijn echter verouderd. De tafelbladen zijn niet bestand tegen de inwerking van chemicaliën en daardoor minder geschikt voor uitvoeren van bepaalde proeven.
	Het laboratorium beschikt over een computer met internetaansluiting. Tijdens de informatieopdrachten gebruiken de leerlingen ICT-hulpmiddelen om gericht informatie te verzamelen en te verwerken.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Over het algemeen worden de meeste vakinhoudelijke doelstellingen op het juiste beheersingsniveau geëvalueerd. De criteria bij de examens zijn voldoende transparant. De puntenverdeling is echter soms onevenwichtig. De vraagstelling bij de toetsen en examens is zelden contextrijk en weinig gericht op de leefwereld van de leerlingen. Bij bepaalde examens komt de validiteit in het gedrang. Dit komt omdat sommige opgaves niet voldoende enkelvoudig zijn opgesteld. Bepaalde examens bevatten bovendien voor een groot aandeel van de punten meerkeuzevragen zonder dat de leerlingen hun keuze moeten motiveren. Deze evaluatievorm laat niet toe het denkproces van de leerlingen te volgen. Ze is dus minder geschikt om na te gaan of de leerlingen de leerplandoelstellingen bereiken.
	De leerlingen krijgen enerzijds punten op basis van het verslag van de leerlingenproeven. Anderzijds worden ook een aantal attitudes en vaardigheden beoordeeld. De evaluatiecriteria zijn voldoende transparant. Het geheel is echter weinig afgestemd op de algemene doelstellingen over wetenschappelijke vaardigheden.

Leerbegeleiding De lessen verlopen in een aangenaam en aanmoedigend leerklimaat. Tijdens de lessen komen hoofdzakelijk vraaggestuurde leergesprekken aan bod om het probleemoplossend denken te stimuleren. De leerlingen krijgen voldoende tijd om zelfstandig oefeningen op te lossen. Ze leren weinig probleemoplossende strategieën toepassen bij het oplossen van rekenvraagstukken. Het gebruik van interactieve werkvormen beperkt zich vooral tot de verplichte leerlingenproeven. Het onderzoekend en zelfontdekkend leren wordt verder weinig geïntegreerd in de lesdidactiek, alhoewel de schoolvisie hier wel op aandringt. Het aangeboden cursusmateriaal vertoont vorig schooljaar weinig samenhang en structuur. Recentelijk is het materiaal herwerkt. De cursustekst is over het algemeen zelden afgestemd op de leefwereld van de leerlingen. Bij bepaalde leerstofonderdelen is het aangeboden materiaal eerder summier.

*Preventief
Curatief*

De verbeterde toetsen en taken worden niet systematisch klassikaal besproken. De leerlingen verbeteren deze ook meestal niet om voldoende inzicht te krijgen in hun fouten. De leerlingen kunnen wel buiten de lessen op vaste tijdstippen bij de leraar terecht met vragen.

Deskundigheidsbevordering Tussen de leraren wetenschappen heerst een grote collegialiteit. De leraren overleggen veel informeel. Ze wisselen vlot materiaal uit maar er is weinig reflectie over de leerplangerichtheid van het aangeboden materiaal. Tijdens de formele vergaderingen maken de leraren praktische en organisatorische afspraken.

Overleg

Recentelijk is de school gestart met een overkoepelend formeel overleg wetenschappen. De leraren beseffen dat het diepgaander bespreken van pedagogische-didactische thema's noodzakelijk is om de kwaliteit van de leerplanrealisatie te verhogen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school beschikt over een globaal preventieplan (GPP). Op basis daarvan is het jaarlijks actieplan (JAP) opgemaakt. In beide documenten is een koppeling naar de budgettering terug te vinden. In deze overzichten neemt het beleid nog niet systematisch alle werkpunten op. Hierdoor kan ze deze instrumenten nog niet volwaardig inzetten om permanent een geactualiseerd zicht te krijgen op hun handelen. Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland. De school heeft aandacht voor maatregelen die de situatie minimaal verbeteren in afwachting van een oplossing ten gronde. Deze aandacht toont de proactieve instelling van de school aan.

Het personeel kan via de directie melding maken van tekorten of defecten. Indien zij de taak aankunnen lost het onderhoudspersoneel dit vervolgens snel op. Als dit door een externe firma dient te gebeuren of een groter budget nodig is, kan dit langere tijd in beslag nemen. Op het ogenblik van de doorlichting ontbrak nog een systematiek om deze gegevens te verzamelen voor verdere analyse. De school beschikt over een kalender die de terugkerende onderhoudstaken duidelijk oplijst. Dit toont aan dat ze preventief handelt.

De preventieadviseur van de scholengroep volgt vooral de administratieve kant op. De bestellingen krijgen zijn advies mee, zijn gecontroleerd bij levering en waar nodig gebeurt een indienststelling. De nodige controles door de externe diensten gebeuren tijdig. In de school zelf volgt de directeur van nabij het beleid rond bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op. Ze krijgt hierbij intern ondersteuning van een persoon die een opleiding tot preventieadviseur niveau 2 volgde. Een onderhoudsmedewerker heeft een opleiding niveau 3 gevolgd. Hierdoor is een kwaliteitsvolle opvolging mogelijk.

De rondgang van de preventieadviseur van de scholengroep gebeurt samen met de arbeidsgeneesheer. Uit de verslagen blijkt dat zij slechts een deel van de school bezoeken. De vaststellingen uit het verslag zijn niet systematisch overgenomen in het GPP of JAP. Wel blijkt dat de school de aangegeven tekorten systematisch aanpakt via organisatorische maatregelen of kleine verbeteringswerken uitvoert in afwachting van een definitieve verbeteractie.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting niet alle lokalen en ruimtes. De vaststellingen van de deskundigen, terug te vinden in de documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie opmerkt tijdens de doorlichting. Een aantal lage doorgangen met stootgevaar aan de trappen zijn niet duidelijk aangegeven of voorzien van een stootbescherming. Gevaarlijke producten in het preparatielokaal zijn veilig opgeslagen in een aparte kast met passieve ventilatie, die echter niet voldoet. De school heeft oog voor brandveiligheid; alle haspels en blustoestellen zijn vlot bereikbaar en goed onderhouden. De evacuatieoefeningen gebeuren meerdere malen per jaar en zorgen indien nodig voor de bijsturing van het evacuatieschema. De school beschikt over een dossier voor de preventie van legionella, een beheersplan met concrete aanwijzingen en handelingen ontbreekt nog.

De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de instelling tekorten opspoorde en wegwerkte, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatiegegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Via een getrapt participatiemodel is stapsgewijs een visie op evaluatie gegroeid die geënt is op het pedagogisch project van de school en afgestemd is op het profiel van haar leerlingenpopulatie. Het uitgangspunt is optimale ontwikkelingskansen bieden aan haar leerlingen en de principes van haar evaluatiebeleid zijn daarvan afgeleid.

Het doel is zowel het leerproces van de leerling als de onderwijsaanpak van de leraar bij te sturen op basis van de evaluatie. De school ziet evaluatie als een essentieel en integraal onderdeel van het leerproces. Zij kent aan evaluatie een diagnosticerende, begeleidende en remediërende functie toe. Het evaluatieproces is even belangrijk als het product ervan. Daarbij is er aandacht voor zowel leerprestaties als leer- en leefhoudingen. Algemeen schoolse en vakspecifieke attitudes maken deel uit van de evaluatie.

In haar visietekst over evaluatie legt de school ook de nadruk op de representativiteit ten aanzien van de leerplandoelen en de transparantie van de beoordelingscriteria. De kwaliteitseisen waaraan een goede evaluatie moet beantwoorden, zijn eveneens opgenomen in de visietekst.

De visie is tot stand gekomen op basis van een consensusmodel wat heeft geleid tot een brede gedragenheid. De directie gaat er dan ook vanuit dat de teamleden handelen naar die visie. Tijdens de doorlichting is gebleken dat de meeste leraren sterk doordrongen zijn van de schoolvisie en er ook proberen naar te handelen.

De school heeft gekozen voor evaluatieprocedures en -instrumenten die erop gericht zijn haar visie te belichamen. In de A-stroom, het aso en het tso is een gemengd systeem van examens en gespreide evaluatie van toepassing waarbij beide hetzelfde gewicht krijgen. Voor een aantal vakken is er permanente evaluatie. In de B-stroom en het bso worden alle vakken permanent geëvalueerd.

De studiebekrachtiging verloopt volgens een duidelijke deliberatieprocedure. De cesuren liggen vast en er zijn aanbevelingen voor een prospectieve oriëntering zowel via clausuleringen en als via adviezen.

De rapporten voor de A-stroom, het aso en het tso zijn een combinatie van een

puntenrapport voor de leerprestaties en een attituderapport op een schaal van vier. Er is in ruimte voorzien voor woordelijke feedback. Voor de vakken met permanente evaluatie werkt de school met een doelenrapport. In de B-stroom en het bso is de rapportering integraal met een doelenrapport. De te evalueren doelen zijn afgeleid van de leerplandoelen. De school gaat ervan uit dat deze rapporteringsmethode de leraren ertoe noopt hun onderwijs- en evaluatiepraktijk optimaal af te stemmen op de leerplandoelen.

Ondersteuning De participatieve besluitvorming is een ondersteunend proces in de uitwerking van de evaluatie- en rapporteringspraktijk. Zij bevordert de acceptatie en zou moeten leiden tot een gelijkgerichte uitvoering op vakniveau. Ook de intensieve communicatie over het evaluatiebeleid draagt daartoe bij. In allerhande beleidsdocumenten communiceert de school over haar evaluatie met het schoolteam, leerlingen en ouders.

Het professionaliseringsbeleid van de school is er eveneens op gericht de gemaakte keuzes inzake evaluatie te verankeren. Evaluatie is een prioritair aandachtspunt in het meerjarenplan voor nascholingen. De leraren hebben vrij frequent nascholingen bijgewoond die te maken hebben met evaluatie. Een aantal pedagogische studiedagen waren de laatste jaren ook gewijd aan dit thema.

Een elektronisch platform ondersteunt de leraren bij de administratie en communicatie van de resultaten. Zij krijgen ook tips voor het opstellen van examens.

Ouders en leerlingen worden wegwijs gemaakt in het rapportstelsel aan de hand van leeswijzers. Zij krijgen er onder meer toelichting bij het interpreteren van het doelenrapport. Zij hebben ook toegang tot het digitaal rapport.

De leerlingen worden ondersteund door middel van transparante afspraken over de te kennen leerstof en de beoordelingscriteria. De school bewaakt de studiedruk voor de leerlingen door een toetsenstop in te lassen tijdens de herhalingsweek. Aan leerlingen met een functiebeperking worden examenfaciliteiten toegekend.

Doeltreffendheid In het kader van haar interne kwaliteitszorg verzamelt de school gegevens over haar evaluatiepraktijk. Zo brengt zij onder meer de leerprestaties en attestering in kaart. Zij volgt ook de resultaten van haar leerlingen in de vervolgscholen op. De directie houdt de vinger aan de pols wat de leerlingenresultaten en de gerichtheid op de leerplandoelen betreft. Het is een onderwerp dat aan bod komt tijdens functionerings- en evaluatiegesprekken. Ook de vakgroepen worden geacht de leerplangerichtheid te bewaken. Zo is er een vorm van interne controle op de doelen die geëvalueerd worden op het doelenrapport.

De administratieve afhandeling van de delibererende klassenraden is conform de regelgeving. B- en C-attesten worden gemotiveerd en uitgestelde beslissingen worden enkel toegekend in uitzonderlijke en individuele gevallen. De oefening die de vakgroepen gemaakt hebben om doelenlijsten op het

stellen in functie van het doelenrapport heeft in de meeste vakken met permanente evaluatie geleid tot een voldoende tot goede leerplangerichtheid van de evaluatie. Nog niet in alle vakken is de koppeling tussen de vraagstelling en het geëvalueerde doel transparant. Soms is de normstelling onduidelijk en de scoring intuïtief.

In de vakken waarover nog met punten gerapporteerd wordt, is de gerichtheid op de leerplandoelen vak- en leraarafhankelijk. Het gebrek aan gelijkgerichtheid is vaak te wijten aan het uitblijven van duidelijke vakafspraken of het niet naleven ervan. De verschillen situeren zich ook op het vlak van transparantie, betrouwbaarheid en het aanreiken van context en visuele ondersteuning. In sommige vakken is de evaluatie valide, transparant en betrouwbaar, terwijl in andere nog veel progressie kan gemaakt worden.

Nagenoeg alle vakken evolueren naar een bredere evaluatie met het gebruik van observatiewijzers, zelf- en peerevaluatie en attitudebeoordeling.

De directie leest de rapportcommentaren na. De feedback op de rapporten is over het algemeen motiverend, maar de mate waarin die leerondersteunend is, hangt af van leraar tot leraar. Sommige hebben vooral betrekking op de leerattitude van de leerling, terwijl andere ook benoemen welke bijstellingen kunnen gebeuren.

Ontwikkeling Het evaluatiebeleid ontwikkelt zich volgens een constante beweging van analyse en bijsturing. Vooral het doelenrapport en de attitudebeoordeling zijn het voorwerp van reflectie. Wat het doelenrapport betreft, zijn de aandachtspunten de link met de leerplandoelen en de leesbaarheid. Voor de attitudebeoordeling wordt gestreefd naar een logische opbouw over de graden heen. In de toekomst wil de school zich nog buigen over de weging van de doelen.

Via structureel voorziene evaluatiemomenten en informele reflectiemomenten past de school systematisch zelfevaluatie toe op haar evaluatie- en rapporteringspraktijk. Ze verzamelt veel gegevens en analyseert ze, maar in haar kwaliteitssysteem ontbreekt nog de fase van het bijsturen op basis van nieuwe meetbare doelen.

Verder moet de kwaliteitszorg op het vlak van de evaluatie nog vaste voet krijgen bij de vakgroepen. Daar is – individuele uitzonderingen niet te na gesproken – de gewoonte nog niet ingeburgerd om leerlingenresultaten te analyseren met het oog op eventuele bijstellingen van het leer- en/of onderwijsproces.

De schoolleiding is zich ervan bewust dat er nog werkpunten zijn in de evaluatiepraktijk, maar zij schrijft samen met haar team gestaag verder aan het verhaal van een brede, leerplangerichte en leerlinggerichte evaluatie.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De directeur staat in voor de dagelijkse werking van de school, geruggensteund door een driekoppig pedagogisch team en een secretariaat. De taakverdeling is duidelijk. Op inhoudelijk en organisatorisch vlak krijgen zij ondersteuning van de scholengroep, de schoolraad, een leerlingenraad, de ouder- en vriendenkring en diverse thema-specifieke groepen.

Naast de visie vormt vooral het schoolwerkplan de basis van de beleidsvoering. Uit dit document blijkt echter onvoldoende wat de prioriteiten voor het lopende schooljaar zijn. De kleinschaligheid van de school zorgt er evenwel voor dat door het vele informele overleg het geëngageerde schoolteam weet welke richting het uitgaat.

De visie is duidelijk een verbindend element in het schoolgebeuren. De kernboodschap is terug te vinden in het dagelijkse reilen en zeilen van de hele school. Het pedagogische luik rond evaluatie en leermethodes is nog niet in elke vakgroep even sterk doorgedrongen.

De directeur bevindt zich veel tussen de leraren. Haar deur staat steeds open en de omgang is vlot maar correct. Via de verslagen van vak- en andere overleggroepen blijft zij op de hoogte, waar nodig geeft ze sturende commentaar. Zo bewaakt zij de gelijkgerichtheid, inspireert, motiveert en stimuleert. Waar nodig en mogelijk woont ze de overlegmomenten bij.

Personeelsvergaderingen zijn meer dan alleen maar momenten van informatieoverdracht. Hier licht de directie wijzigingen toe en vraagt ze de steun van het schoolteam voordat ze beslissingen neemt.

Via klasbezoeken volgt ze de goede werking van de leraren op. Functioneringsgesprekken nemen een coachende en ondersteunende vorm aan, met aandacht voor het welbevinden van de medewerkers.

Visieontwikkeling Vertrekkend vanuit het pedagogisch project van het Gemeenschapsonderwijs (GO) schreef De Beuk een visietekst uit. Deze kwam tot stand met inbreng van alle geledingen binnen de school. Op een personeelsvergadering vertaalde het hele team deze visietekst in een krachtige mindmap. Deze visuele weergave vormt de blauwdruk voor het dagelijks functioneren en is richtinggevend voor het beleid op school-, leraren- en leerlingenniveau.

Het lerarenteam onderschrijft deze visie. De gedragenheid en uitwerking ervan is terug te vinden tot op de klasvloer. Nog niet alle elementen zijn even sterk en gelijkgericht ontwikkeld en geïmplementeerd. Zo is er bijvoorbeeld op het vlak van de evaluatiepraktijk nog werk aan meer gelijkgerichtheid.

Besluitvorming Het beleid streeft naar een participatieve besluitvorming. Formeel overleg vindt op geregelde tijdstippen plaats met de schoolraad, de scholengroep, de decretale participatieorganen en het pedagogisch team. De verslaggeving gebeurt behoorlijk. De communicatie over de beslissingen gebeurt duidelijk en via verschillende kanalen.

De ouder- en vriendenkring kent een actieve werking. Naast de organisatie van diverse activiteiten schenkt zij ook aandacht aan de pedagogische en materiële noden van de kinderen. De ouders zijn betrokken en geïnformeerd via het digitale platform, nieuwsbrieven, agenda en diverse activiteiten. De leerlingenraad is niet elk jaar een even succesvol overlegorgaan. De behandelde thema's zijn meestal van materiële aard. De directeur beantwoordt de vragen en neemt ze mee in de andere overlegorganen. Leerlingen en ouders zetelen mee in de schoolraad, zoals wettelijk bepaald.

Elke leraar maakt deel uit van een werkgroep, vakgroep of overleggroep en heeft zo inspraak in de besluitvorming. De communicatie verloopt overwegend via het digitale schoolplatform. De beperkte omvang van de school zorgt bovendien voor een vlotte informele communicatie en bevordert de flexibiliteit van het schoolteam om met veranderingen om te gaan. De aanwezige structuren zorgen voor een breed draagvlak van de genomen beslissingen.

Kwaliteitszorg Impliciet is kwaliteitszorg sterk aanwezig in de school. Getuige hiervan de vele bevestigingen bij zowel leerlingen, leraren als ouders. De openheid voor externe evaluaties, zoals de doorlichting, is treffend. Het hele schoolteam vat dit op als een lerende gebeurtenis. In alle geledingen is er op vele vlakken bereidheid om zich verder te ontwikkelen en te vervolmaken.

Expliciet scoort de kwaliteitszorg minder. De school bezit geen visie op kwaliteitszorg en implementeert onvoldoende systematiek in de bewaking van haar processen. De bevestigingen vertrekken onvoldoende vanuit een duidelijke probleemstelling. De analyse ervan leidt - mede daardoor - tot een aantal losstaande besluiten die slechts minimaal de structuur van de processen verbetert. Als bewakend element van het eigen handelen is kwaliteitszorg nog onvoldoende aanwezig in de vakgroepwerking. De kleinschaligheid van de school levert echter het voordeel op dat ze snel en flexibel reageert op veranderingen. De bijstellingen van de diverse processen gebeuren vooral intuïtief.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Frans in tweede graad tso.
- Het onderzoekend leren in natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom en wetenschappelijk werk in de basisopties Moderne wetenschappen en Latijn.
- De ontplooiing van het esthetisch gevoel in plastische opvoeding.
- De doelgerichtheid en de ondersteuning van het VOET-beleid.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De brede zorg voor de leerlingen.
- De aandacht voor welbevinden.
- Het aangenaam en geborgen leef- en leerklimaat.
- Het engagement en de betrokkenheid van het schoolteam.
- De doelgerichtheid en de ondersteuning van de evaluatiepraktijk.
- De rapportering via doelenrapporten.
- De openheid voor externe evaluaties.

Wat betreft het algemeen beleid

- De gedragenheid en implementatie van de schoolvisie.
- Het inspirerend en coachend leiderschap.
- De participatieve besluitvorming.
- De ontwikkelingsdynamiek.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De materiële uitrusting.
- De evaluatiepraktijk in een aantal vakken.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aandacht voor een meer systematische kwaliteitszorg.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Jean-Luc WITTEVRONGEL de inspecteur-verslaggever	Niki VAN COMPERNOLLE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	